

ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА И КОТКИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА НЕСЕБЪР 2026-2030 г.

Съдържание:

- I. Въведение.
- II. Цели и задачи на програмата.
- III. Нормативна база и международен опит.
- IV. Анализ на обстановката.
- V. Методология.
- VI. Мерки за намаляване на популацията и трайно решаване на проблема с уличните животни.
- VII. Участници в програмата.
- VIII. Средства, ресурси и време на изпълнение на програмата.
- IX. Оценка за успеваемост на проекта –критерии.
- X. План за действие.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на община Несебър е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните и обхваща периода 2026-2030 г.

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изискванията поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване популацията на безстопанствените животни в населените места.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените животни, чрез прилагане на комплекс от мерки, при който усилията на общинската власт, природозащитни организации, ветеринарни специалисти и гражданите са насочени в една посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки,определени от Световната здравна организация:строг контрол върху търговията и размножаване на домашни кучета,кастрация и връщане по места на социализирани кучета,които се поемат за обгрижване от страна на граждани,организации и общини.

ПОДЦЕЛИ:

- 1. Установяване на контрол** върху популацията на безстопанствени и домашни кучета и котки, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на община Несебър.
- 2. Редуциране броя на уличните кучета и котки** до трайно намаляване на популацията, съгласно разпоредбите на действащото законодателство.
- 3. Намаляване до минимум рисковете** от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- 4. Развиване на чувство за отговорност** у хората при отглеждане на домашен любимец.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- 1. Овладяване размножаването** на безстопанствените кучета и котки до трайното изчезване на явлението „безстопанствени кучета и котки”.
- 2. Контрол** върху отглеждането на домашни кучета.
- 3. Намаляване до минимум рисковете** от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- 4. Повишаване чистотата** на градската среда.
- 5. Изготвяне и провеждане на образователни кампании**, съгласно чл. 2 от Закона за защита на животните.

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

1. Закон за защита на животните.
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност.
3. Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета.
4. Наредба № 41/10.12.2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни.
5. Европейската конвенция за защита на животните.
6. Международна практика.

IV. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА

1.Описание на проблема

Наличието на безстопанствени животни води до: пренасяне на болести, опасни за хората – бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.; регистрирани са случаи на ухапвания на хора от кучета; много хора се страхуват от кучета.

2. Причини за възникване на проблема:

- 2.1. Липса на контрол върху популацията на домашни кучета и котки.
- 2.2. Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема.
- 2.3. Временното използване на кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят.
- 2.4. Липса на хуманно образование за отношение към животните и грижите, от които се нуждаят – собствениците не са подготвени за проблемите, съпровождащи отглеждането на животните, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят.

3. Популация на безстопанствените кучета.

Кучето достига полова зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда два пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носещ капацитет на средата” и зависи от условията на средата – количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на носещия капацитет на средата, раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

4. Периодично преброяване на безстопанствените кучета.

В изпълнение на Националната програма и във връзка с динамиката на популацията се извършва преброяване на безстопанствените кучета на 2 години на територията на община Несебър. Преброяването следва да започне след уведомление от министъра на Земеделието, храните и горите до Кмета на общината, със заложен в него срок. Кметът на община Несебър издава заповед за извършване на преброяването по специална методика.

5. Анализ на обстановката в населените места на територията на община Несебър.

През последните години се наблюдава многократно увеличаване на популацията на безстопанствените котки и намаляване на броя на безстопанствените кучета, както и случаите от ухапвания от кучета. Знае се, че нерегистрираните случаи са винаги повече от известните – различен дял от ухапванията остава извън ползрението на здравеопазването поради непотърсена медицинска помощ.

Не освобождават ниши, тъй като животните се връщат по местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта – когато капацитетът на средата се ограничи от стерилни животни. Този гратисен период позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета – регистрацията им, стерилизацията на част от тях. Броят на кучетата и котките от улицата постепенно се редуцира до трайното изчезване на явлението „безстопанствени кучета и котки”.

Единственият ефективен подход за установяване на контрол върху популацията на безстопанствените животни е:

5.1. Прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивни (социализирани) безстопанствени кучета и котки, поставяне на микрочип и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор - да се спазва законосъобразната схема: **вземи, кастрирай, върни.**

5.2. Регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне (изхвърляне) на улицата.

V. МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и котки и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта – **ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.**

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета и котки.
2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени животни.
3. Задомяване/осиновяване на безстопанствени животни след кастрация.
4. Регистрация и надзор на безстопанствените животни.
5. Регистрация на домашните кучета.
6. Популяризиране на ползите от кастрация на домашните кучета.
7. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.
8. Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ ЖИВОТНИ

МЯРКА I. Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки на територията на общината:

1. Кастрация, обезпаразитяване, трайна маркировка, поставяне на микрочип /за кратко наричани вмообработка/ и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени животни:

1.1. ВМ обработката на безстопанствени животни се извършва в Общинския приют за безстопанствени животни, който притежава ветеринарна амбулатория с уникален регистрационен номер № 0292103.

1.2. ВМ обработката се извършва на принципите на масова кастрация по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани.

1.3. Залавянето на безстопанствените кучета се извършва съгласно чл. 42, ал. 1 от ЗЗЖ.

1.4. Транспортирането на кучета се извършва със специализиран автомобил в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал. 2 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни кучета:

2.1. Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1,2 и 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.

2.2. Кучета участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала.

2.3. За върнатите по места обработени кучета, граждани и организации за защита на животните, могат да заявят желание за поемане на грижите за тях, като подписват декларация по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ и изпълняват изискванията по чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ, а именно:

- да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират против бяс върнатите по места кучета, за което поемат грижи и отговорност.

- да заверяват ежегодно паспорта на кучето в общинска администрация /ЛБК за извършените обезпаразитявания и ваксинации.

- да вземат мерки за предотвратяване на агресивно поведение на кучето към хора и животни.

2.4. Съгласно разпоредбите на чл. 48 от ЗЗЖ, не се допуска връщането на обработените кучета в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до детски площадки за игра на деца, автомагистрала и летища.

3. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на вМ обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото на което е върнато кучето.

4. Община Несебър извършва безплатна кастрация на дворни кучета, отглеждани в населените места на общината.

5. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствените животни.

6. Провеждане на информационно-образователни кампании в местните медии и социалните мрежи съвместно с ОЗЖ.

МЯРКА II. Определяне на места за разходка на кучета /ограждения/, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА III. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета. Контролът се извършва от кметовете на населени места, отдел „Екология” при Община Несебър и компетентни органи.

МЯРКА IV. Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и контрол при отглеждането им.

1. Регистрацията на домашните кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД.

2. Таксата за домашни кучета се събира от „МДТ” при Община Несебър.

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт

1.1. Общински съвет приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и котки на територията на Община Несебър и предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните.

1.2. Кметът на Община Несебър организира изпълнението на Програмата и ежегодно внася отчета за изпълнението ѝ пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

1.3. Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета и котки се осъществяват от Общинския приют за безстопанствени животни - гр. Несебър: залавяне, транспортиране до Приюта, където се кастрират, чипират, обезпаразитяват, ваксинират, издаване и попълване на паспорт. Паспортните данни се въвеждат в Националната ветеринарно-медицинска система /ВетИС/.

В Приюта се извършва регистрация на уловените безстопанствени кучета в дневник, в който се вписват: дата и място на залавяне; идентификационен номер; отличителни белези на животното - пол, цвят, възраст, големина; дата на вм обработка; дата и място на връщане, осиновяване.

2. Ветеринарни власти, които:

2.1. Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.

2.2. Извършват контрол по изпълнение на програмата.

2.3. Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета.

3. Организации за защита на животните /ОЗЖ/.

3.1. Съдействат на общината като посочват свои представители за координация на работа между общината, ОЗЖ и граждани.

3.2. Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.

3.3. Участват в изработването на програмата съгласно чл. 40, ал. 5 от ЗЗЖ.

3.4. Имат право да участват в разрешаване на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.

3.5. Съдействат за медийно отразяване на дейностите по Програмата.

3.6. Могат да осигуряват финансова помощ.

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране и материално обезпечаване на програмата:

1.1. Годишен бюджет за изпълнение на програмата гласуван от ОС - гр. Несебър, съгласно чл. 40, ал. 1 от ЗЗЖ.

1.2. Постъпления от такса-куче и глоби.

1.3. Дарения.

1.4. Финансиране на дейности по програмата от ОЗЖ.

2. Време за изпълнение на Програмата:

Периодът на изпълнение на Програмата е пет години. Дейностите по програмата и етапите ежегодно се отчитат от кмета пред изпълнителния директор на Българска агенция по безопасност на храните, и актуализират при необходимост от „Комисията по устройство на територията, селско, горско, ловно стопанство и опазване на околната среда” при ОбС - гр. Несебър.

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА

1. Очаквани резултати от осъществяване на програмата.

- 1.1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработване на безстопанствените кучета и котки.
- 1.2. Повишаване на безопасността на градската среда и намаляване на социалното напрежение.
- 1.3. Регистрацията, събираемостта на таксите за домашни любимци и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.
- 1.4. Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения:

- 2.1. Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета и котки, до изтеглянето им в приюта.
- 2.2. Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.
- 2.3. Повишаване на постъпленията от такса куче.
- 2.4. Преброяване и мониторинг на популацията на безстопанствените животни.

3. Критерии за изпълнение на програмата:

- 3.1. Брой на обработените животни.
- 3.2. Брой на регистрираните домашни кучета.
- 3.3. Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито – по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- 3.4. Брой на кастрирани домашни кучета.
- 3.5. Брой на кастрирани бездомни котки.
- 3.6. Брой на гражданите, които участват като доброволци в програмата.
- 3.7. Брой на осиновените кучета.
- 3.8. Брой на хората, които търсят съдействието на екипа за решаване на проблема с кучешката и котешката популация.
- 3.9. Годишен отчет за извършените дейности по Програмата и резултати представени от кмета пред изпълнителния директор на БАБХ, съгласно чл. 40, ал. 2 от ЗЗЖ.